

**О. В. Коломицева
Н. В. Андрушкевич**

РОЗРОБКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Глобальні зміни в сучасних економічних реаліях гостро ставлять питання забезпечення економічної безпеки не тільки на макро- і мезорівні, але й на рівні підприємств різних видів економічної діяльності. Кризові явища на ринку товарів та послуг, зростаюча конкуренція серед підприємств, розширення спектра ризиків та загроз – все це потребує від кожного підприємства створення і застосування адаптованої до подібних явищ інвестиційної стратегії забезпечення їх економічної безпеки. Досягнення відповідного рівня економічної безпеки підприємствами в агресивному економічному середовищі є необхідним не тільки для забезпечення їх економічного зростання, а й як умова подальшого існування. У статті досліджено сутнісні характеристики та сформульовано власне визначення поняття «економічна безпека». Досліджено проблеми забезпечення інвестиційної безпеки як визначальної функціональної складової економічної безпеки. Проаналізовано фактори, які впливають на рівень інвестиційної безпеки підприємства. Запропоновано підхід щодо виділення основних етапів процесу формування і реалізації інвестиційної стратегії, чітке дотримання яких гарантує забезпечення економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: економічна безпека, інвестиційна безпека, фактори інвестиційної безпеки, інвестиційна стратегія, етапи інвестиційної стратегії.

Актуальність проблеми. Можливість соціально-економічного розвитку і темпи зростання національних економік безпосередньо залежать від стану економічної безпеки. Це обумовлює необхідність подальшої розробки теорії економічної безпеки та її застосування для країн з трансформаційною економікою.

Інтерес до проблеми забезпечення економічно безпечного розвитку підприємства посилюється ще й тим, що сучасні умови господарювання вимагають нового підходу до управління підприємствами, розробки таких стратегічних альтернатив, які б дали організації можливість підтримувати свої конкурентні переваги в довгостроковому періоді. Отже, в сучасних умовах господарювання забезпечення економічної безпеки підприємства є пріоритетним завданням функціонування підприємств будь-якої форми організації, вирішення якого враховує не тільки усунення загроз появи кризових явищ, а й підтримання сталого і максимально ефективного розвитку, а також формування економічно безпечної траєкторії розвитку підприємства.

Важливе місце у вирішенні цього завдання належить інвестиціям, оскільки саме вони визначають напрями та інтенсивність розвитку всієї економічної діяльності в суспільстві. Саме динамічно зростаючі інвестиції з матеріалізованими в них інноваціями, трансформуючись у створення нових конкурентоспроможних виробництв, є важливим засобом забезпечення економічного зростання на основі науково-технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро-, мезо- та макрорівнях.

У сучасних умовах проблема інвестиційної складової економічної безпеки набуває надзвичайно важливого значення, стає важливим стратегічним пріоритетом усієї економічної політики і стратегії, задає контури усіх основних політичних рішень. Значення інвестиційного процесу в контексті забезпечення економічної безпеки посилюється ще й тим, що розширення сфер інвестування, ускладнення його структури в умовах ринкової трансформації економіки України супроводжуються виникненням загроз економічній безпеці, що не мають відповідних та одночасно дієвих механізмів їх нейтралізації. Тому сучасний інвестиційний процес припускає перехід до якісно нової системи регулювання, яка має функціонувати на основі принципів та критеріїв економічної безпеки.

Незважаючи на вже сформовані в цілому основні контури ролі та місця економічної безпеки, практична діяльність і наукові дослідження в цій сфері вкрай недостатні. Додатковим поштовхом до аналізу служить відсутність реальних механізмів, які забезпечують стійкий розвиток, а часто і пряме нехтування економічною безпекою окремого підприємства і держави в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З'ясуванню місця і ролі інвестиційної діяльності в економічному зростанні, дослідженню функції інвестицій присвячені роботи представників різних економічних шкіл в різні історичні періоди. Зокрема, вони розглядалися у працях Ф. Бастіа, Є. Домара, Дж. Кейнса, В. Леонт'єва, Дж. Лодердейла, Т. Мальтуса, К. Маркса, Дж. Мілля, Д. Рікардо, Д. Ромера, П. Самуельсона, Н. Сеніора, Ж. Сея, А. Сміта, Р. Солоу, М. Тугана-Барановського, Е. Хансена, Р. Харрода, Й. Шумпетера та інших дослідників. Сучасна проблематика інвестиційних процесів за умов трансформації аналізується в дослідженнях провідних вчених України: Ю. Бажала, В. Базилевича, Є. Бершеди, Л. Борщ, О. Власюка, В. Геєця, А. Гойко, Б. Губського, О. Гаврилюка, М. Денисенка, П. Єценка, Б. Кваснюка, І. Лукінова, Д. Лук'яненка, О. Махмудова, А. Музиченка, Ю. Ніколенка, О. Носової, В. Осецького, Б. Панасюка, Ю. Пахомова, А. Пересади, Г. Попової, В. Савчука, А. Фукса, А. Чухна, Л. Яковенко, С. Якубовського, В. Кириленка [1; 2] та інших.

Попри існування значної кількості напрацювань у теорії інвестицій, до цього часу спостерігається брак комплексних досліджень проблеми інвестиційного гарантування економічної безпеки. Не сформовано понятійний апарат інвестиційної безпеки, є проблеми визначення її місця в системі економічної безпеки, відсутні методики оцінювання тощо. Тому назрілою є необхідність дослідження сучасних тенденцій і особливостей інвестиційного впливу на параметри економічної безпеки як важливої домінанти соціально-економічного розвитку, а також виявлення шляхів, форм і методів цілеспрямованого регулювання параметрів інвестиційної складової економічної безпеки з метою забезпечення умов ефективної трансформації економіки України і підвищення рівня її конкурентоспроможності.

Більшість досліджень у сфері інвестиційної діяльності присвячено аналізу структурного фактора реалізації інвестицій. Тому розробка пропозицій, що забезпечать комплексний підхід до вирішення проблем формування ефективної інвестиційної стратегії, основним елементом якої має стати механізм гарантування економічної безпеки підприємства, є обґрунтованою необхідністю.

Постановка завдання. Метою роботи є комплексне дослідження особливостей та основ формування інвестиційної стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.

Викладення основного матеріалу дослідження. Сучасний етап функціонування економіки вимагає нового підходу до управління підприємствами, формування такої інвестиційної політики, яка дасть організації змогу підтримувати свої конкурентні переваги в довгостроковому періоді. Важливим є забезпечення сталого і максимально ефективного функціонування підприємства поряд зі створенням високого потенціалу розвитку, зростанням у майбутньому, формуванням економічної безпеки підприємства.

За умов нинішнього існування національні підприємства і компанії змушені адаптуватися до умов політичної та економічної нестабільності, вести пошук рішень складних проблем і шляхів зниження загроз самого факту свого існування. В умовах глобальної турбулентності загострилися внутрішні проблеми промисловості, такі як катастрофічно застаріла технологічна база, недостатній обсяг фінансування інвестиційних та інноваційних процесів з боку держави, відсутність перспективного планування на підприємствах деяких галузей промисловості тощо.

Тому важливість підвищення ефективності залучення та використання інвестицій як детермінанти активізації діяльності підприємств та подолання кризових явищ обумовлює значимість вивчення питань формування інвестиційної політики в контексті цільового використання інвестицій та забезпечення економічної безпеки підприємства.

Інвестиційна політика підприємств являє собою загальне управління щодо формування програми капіталовкладень, відбору проектів і прийняття фінансових рішень, які сприяють довготривалому зміцненню конкурентних переваг і забезпечують успішне досягнення поставлених цілей підприємства. Інвестиційна політика повинна забезпечувати фактичну реалізацію інвестиційної стратегії [3].

Сучасні економічні реалії обумовлюють необхідність додаткового врахування рівня економічної безпеки підприємства при формуванні інвестиційної політики підприємства, тобто ступінь його захищеності від існуючих і виникаючих несприятливих процесів. Нині більшість авторів розглядають економічну безпеку як певний стан, який дає підприємству можливість протистояти негативному впливу зовнішнього середовища, як можливість забезпечити його стійкість і незалежність без урахування внутрішніх трансформацій, а також незалежно від характеру впливу зовнішнього середовища. Існують різні точки зору науковців щодо трактування дефініції «економічна безпека підприємства». Так, Шваб Л. [4, с. 284–286], Бендіков М. [5] під «економічною безпекою» підприємства розуміють стан господарюючого суб'єкта, що характеризується високим ступенем захищеності від існуючих

небезпек та загроз; Спіфанов А. [6, с. 147], Шликов В. [7, с. 33] стверджують, що «економічна безпека» характеризує захищеність життєво важливих інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз, що забезпечується системою заходів спеціального, фінансово-економічного, організаційного й соціального характеру; Белоусова І. [8, с. 17], Іванілов О. [9, с. 655] трактують «економічну безпеку» як сукупність виробничих відносин і організаційних зв'язків, при яких забезпечується стабільність функціонування і прогресивний розвиток підприємства та ін. Таким чином, узагальнюючи точки зору науковців стосовно досліджуваної дефініції, слід визначити, що економічна безпека – це захищеність діяльності підприємства від негативних факторів зовнішнього середовища, а також здатність оперативно виключати загрози різного характеру або адаптуватися до виникаючих несприятливих умов.

Однією зі складових економічної безпеки підприємства є інвестиційна безпека, що визначає способи і методи запобігання інвестиційним ризикам і формування сприятливого інвестиційного клімату. Вона також вирішує завдання, від яких залежать подолання дисбалансу економічного розвитку суб'єктів господарювання країни і оновлення основного капіталу, що виступає базисом інвестування новацій і переходу до інноваційної економіки. Таким чином, фактори інвестиційної безпеки, формуючи передумови радикальної модернізації національної економіки, виходять на перший план у системі економічної безпеки підприємств країни, а також займають ключове місце у формуванні довготривалої інвестиційної політики. У спеціальній літературі відсутня єдність думок серед учених з питання класифікації факторів інвестиційної безпеки. Однак найпоширенішим є підхід поділу їх на позитивні фактори, що підвищують інвестиційну безпеку, і деструктивні фактори, що знижують рівень інвестиційної безпеки. До перших факторів належить, зокрема, інвестиційний потенціал, тобто наявність виробничих, трудових, інформаційних, інноваційних та фінансових ресурсів підприємств. До другої групи факторів відноситься наявність загроз, які виникають у сфері інвестування позикових коштів, обумовленій необхідністю відтворення і накопичення основного капіталу, де існують специфічні фактори і ризики. Інвестиційні загрози знаходять відображення, наприклад, у високих процентних ставках банківського кредиту. Таким чином, чим менше загроз в інвестиційній сфері, тим сприятливіший інвестиційний клімат для підвищення інвестиційної активності бізнесу та економічної безпеки країни.

Варто особливо підкреслити, що без розширеного відтворення всіх сторін основного капіталу економічна безпека підприємства неможлива. Цей процес припускає постійне підвищення матеріальних, технічних, енергетичних, інформаційних можливостей виробництва, їх оснащення новітніми технологіями, що, в кінцевому підсумку, слугуватиме стійкою основою розширеного відтворення. А саме розширене відтворення основного капіталу має довгостроковий, тривалий вплив на всі показники функціонування підприємства, тому що є фундаментом його перспективного розвитку. Таким чином, інвестиційну безпеку можна визначити як елемент економічної безпеки, ступінь захищеності основних прав та інтересів суб'єктів інвестиційної діяльності. Інвестиційну безпеку можна також визначити як моніторинг і вимір усвідомлених загроз для досягнення прийняттого рівня інвестиційних ризиків (як для інвестора, так і для одержувача) [10].

У сучасній економіці держава одночасно виступає як інвестор і регулятор інвестиційної діяльності. Інвестиційну безпеку здатний забезпечити оптимальний баланс між зростанням обсягу інвестиційних ресурсів і збільшенням їх припливу в високотехнологічні види діяльності економіки. Таким чином, інвестиційна складова економічної безпеки, з одного боку, визначає початкові умови для розвитку інвестиційної політики, а з другого, – впливає на її результат [10]. На жаль, можна стверджувати, що поглиблення кризових явищ у сучасному економічному стані нашої країни знайшло своє концентроване відображення саме в інвестиційній сфері. З позиції економічної безпеки підприємства, необхідний чіткий механізм управління його інвестиційними процесами. Адресність та структура державної підтримки інвестиційної діяльності повинні базуватися на політиці держави, яка визначає напрями розвитку пріоритетних галузей промисловості для забезпечення інвестиційної безпеки. До найбільш імовірних загроз інвестиційній безпеці як складовій економічної безпеки підприємства можна віднести низьку ефективність виробництва, кризовий стан інноваційного потенціалу, низьку інвестиційну активність, незадовільний стан основних засобів, несприятливу криміногенну ситуацію.

Всі перелічені фактори, а також складна політична й економічна ситуація в світі в умовах інтеграції економіки країни в світову економічну спільноту фактично змушують підприємства розробляти загальну стратегію розвитку підприємства, включаючи й інвестиційну стратегію. Сам по собі процес розробки і формування інвестиційної стратегії підприємства – це складний процес, який базується на прогнозуванні кон'юнктури інвестиційного ринку та умов здійснення інвестиційної діяльності під-

приємства [11]. При розробці необхідно враховувати альтернативність вибору інвестиційних рішень, а також можливість внесення змін з урахуванням постійно мінливого зовнішнього середовища і змін у рівні економічної безпеки підприємства.

Інвестиційна стратегія підприємства повинна розроблятися відповідно до законодавчих і нормативних актів України, що регулюють інвестиційну діяльність; враховувати взаємодію всіх існуючих інвестиційних проектів та їх вплив на складові системи; забезпечувати альтернативність вибору при прийнятті управлінських рішень; мінімізувати інвестиційні ризики; вибирати надійні і більш дешеві джерела і методи фінансування інвестицій; забезпечувати ліквідність інвестицій; передбачати можливі зміни інвестиційної політики залежно від зміни зовнішнього середовища та своєчасно приймати рішення про вихід з неефективного проекту і реінвестування капіталу.

Процес формування інвестиційної стратегії підприємства охоплює ряд основних етапів. Послідовне дотримання кожного етапу розробки та прийняття відповідних рішень інвестиційної політики певною мірою гарантує успішну реалізацію запланованих капіталовкладень і забезпечення економічної безпеки підприємства. До таких етапів віднесено:

1. Визначення цілей і завдань інвестиційної політики. Специфічні інвестиційні цілі встановлюються на основі загальної корпоративної мети, на яку орієнтується вище керівництво організації. Цілі – це певні результати і підсумки, які необхідно досягти в зазначені терміни, цілі повинні бути конкретними, вимірними, досяжними і сумісними.

2. Дослідження і облік факторів зовнішнього середовища і кон'юнктури ринку, які впливають на вибір інвестиційної стратегії. В умовах ринкових відносин розвиток економічної системи має циклічний характер, що, в свою чергу, вносить елемент невизначеності. Тому при аналізі зовнішнього середовища необхідно виявити, в якій фазі циклу перебуває економіка.

Державна активність теж безпосередньо впливає на інвестиційну діяльність підприємства: надання податкових пільг, гнучка амортизаційна політика, кредитна політика держави, різноманітні пільги, субсидії, система державних замовлень, правове регулювання бізнесу, рівень розвитку інфраструктури в регіоні – всі ці фактори необхідно врахувати при розробці інвестиційної стратегії підприємства.

У процесі дослідження макрооточення аналізується вплив економічних, правових, соціальних, технологічних та інших факторів на діяльність підприємства. При дослідженні кон'юнктури ринку важливо приділити особливу увагу аналізу структури та розмірів ринку збуту, що дає можливість з'ясувати можливості зростання компанії, виявити перешкоджаючі обставини.

Вивчення зовнішніх факторів, що впливають на інвестиційну діяльність та інвестиційну стратегію підприємства, аналіз внутрішнього середовища підприємства з метою виявлення переваг і точок зростання повинні поєднуватися і проводитися за допомогою методів комплексного факторного аналізу. На цьому етапі слід враховувати рівень захищеності економічних інтересів підприємства від несприятливих макроекономічних чинників, деструктивної поведінки партнерів або конкурентів, тому що саме економічна безпека підприємства орієнтована на його захист від зовнішніх загроз.

При оцінюванні внутрішніх факторів визначається комплекс сильних і слабких сторін підприємства, які безпосередньо впливають на інвестиційний потенціал і можливості його реалізації. Слід визначити також загрози, що генеруються факторами внутрішнього економічного середовища підприємства. Крім того, виявляються характеристики, які негативно впливають на ефективність реалізованої інвестиційної стратегії.

З цією метою застосовується метод управлінського дослідження підприємства, який полягає в поділі підприємства на функціональні зони, що забезпечують реалізацію інвестиційної діяльності та її економічне забезпечення з подальшим їх вивченням. При розробці інвестиційної стратегії слід акцентувати увагу на таких функціональних зонах, як: можливості фінансового забезпечення реалізації інвестиційних проектів; збільшення обсягів і ступеня диверсифікації інвестиційної діяльності за допомогою використання можливостей маркетингу; кількість, професійний склад, а також рівень кваліфікації співробітників, які забезпечують розробку і реалізацію інвестиційної стратегії; стан інформаційно-технологічної платформи і комунікаційної бази, за допомогою яких забезпечується розробка паралельних управлінських рішень. Дослідження зовнішнього інвестиційного середовища і кон'юнктури інвестиційного ринку здійснюється методами стратегічного, технічного та фундаментального аналізу.

3. Вибір і конкретизація цілей інвестиційної діяльності по оновленню основних засобів підприємства. За результатами дослідження зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства, поставлені раніше спільні цілі інвестиційної стратегії уточнюються, «локалізуються» на конкретних напрямках. Щодо промислових підприємств, уточненою метою інвестиційної стратегії є заміна, модернізація та оновлення основних засобів. Вибір мети інвестування здійснюється через обґрунтування пріоритетності цілей оновлення основних засобів підприємства.

4. Оцінювання фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємства. Джерелами фінансування інвестиційної діяльності на підприємствах є внутрішні джерела: власні кошти підприємства (амортизація, прибуток після оподаткування, накопичення тощо); зовнішні джерела: залучені кошти (кошти, одержані від продажу цінних паперів інвестиційного характеру; венчурний капітал і пайові внески; кошти від продажу акцій, благодійні й інші внески тощо); позикові кошти (кредити, надані державою на зворотній основі, кредити іноземних інвесторів, облігаційні позики, кредити банків та інших організацій).

Фінансування інвестиційних програм може здійснюватися як за рахунок одного, так і за рахунок декількох джерел. У процесі оптимізації структури джерел формування інвестиційних ресурсів має забезпечуватися раціональне співвідношення власних і позикових коштів з метою запобігання зниженню фінансової стійкості і платоспроможності підприємства в майбутньому періоді.

5. Конкретизація цілей інвестиційної стратегії здійснюється шляхом урахування різних джерел фінансових ресурсів та їх співвідношення з раніше поставленими цілями або використання методу аналізу ієрархій.

6. Визначення часового проміжку, протягом якого повинна бути реалізована інвестиційна стратегія. В сучасних економічних умовах найбільш прийнятним для підприємства горизонтом формування стратегії є період від трьох до п'яти років, що узгоджується з плановими періодами на макроекономічному рівні.

7. Забезпечення реалізації інвестиційної стратегії на тактичному та оперативному рівнях. При реалізації інвестиційної стратегії додатково приймаються і реалізуються рішення, які раніше не були запланованими, але є необхідними для реагування на зміни факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. На цьому етапі, як правило, відбувається коригування інвестиційної стратегії підприємства з урахуванням дії факторів зовнішнього середовища. Однак необхідно відзначити, що збереження ефективності всієї інвестиційної стратегії можливе лише при системно-інтегральному оцінюванні прийнятих стратегічних рішень. Для забезпечення реалізації інвестиційної стратегії вважаємо за доцільне використовувати метод дорожніх карт.

8. Контроль реалізації інвестиційної стратегії. В рамках цього етапу забезпечується постійний контроль ходу реалізації інвестиційної стратегії для забезпечення реалізації запланованих цілей шляхом виявлення та нівелювання виникаючих проблем. У тому числі, слід проводити моніторинг стану системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності підприємства.

Формуючи інвестиційну стратегію, необхідно мати на увазі, що інвестиційна діяльність є головним механізмом впровадження технологічних нововведень, що забезпечують зростання конкурентної позиції підприємства на ринку. Тому реалізація спільних цілей стратегічного розвитку підприємства значною мірою залежить від того, наскільки його інвестиційна стратегія відбиває досягнуті результати технологічного прогресу і адаптована до швидкого використання нових його результатів.

Сучасні економічні реалії обумовлюють необхідність додаткового врахування рівня економічної безпеки підприємства при розробці інвестиційної стратегії підприємства, тобто ступінь його захищеності від існуючих і виникаючих несприятливих процесів.

Наявність розробленої інвестиційної стратегії підприємства з урахуванням рівня його економічної безпеки дає можливість не просто забезпечити стійкий і максимально ефективний розвиток, але й створити потенціал для подальшого розвитку і зростання.

Висновки. Вирішення проблем економічної безпеки підприємств в інвестиційній сфері пов'язується із розробкою та реалізацією інвестиційної стратегії, а результати її реалізації залежать від ефективності застосовуваної системи менеджменту. Належне управління інвестиційною діяльністю здатне забезпечити ефективне використання власних і залучених фінансових ресурсів і підтримання конкурентоспроможності підприємства.

Таким чином, інвестиційна стратегія підприємства, спрямована на забезпечення економічної безпеки, передбачає стимулювання інвестиційної активності підприємств, приватних інвесторів, іноземних інвесторів, що є важливою умовою подолання економічної кризи. Ефективність інвестиційної стратегії багато в чому визначається системністю, чіткістю та обґрунтованістю пріоритетів, інструментами її реалізації.

Список використаної літератури

1. Кириленко В. І. Роль і місце інвестицій у забезпеченні економічної безпеки та економічного зростання. *Продуктивні сили і регіональна економіка*: зб. наук. праць: у 2 ч. Київ: РВПС України, 2003. Ч. 1. С. 61–66.
2. Кириленко В. І. Інвестиційна політика як фактор гарантування економічної безпеки. *Економіка та підприємництво*: зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. Вип. 14. Київ: КНЕУ, 2005. С. 23–34.
3. Мартинюк В. П. Оцінка стану національної економіки на основі інтегрального показника економічної безпеки держави. *Економіка, менеджмент, підприємництво*. 2013. № 25 (I). С. 179–188.
4. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Каравела, 2007. 584 с.
5. Бенедиктов М. А. Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект). *Консультант директора*. 2010. № 2. С. 7–13.
6. Єпіфанов А. О., Пластун О. Л., Домбровський В. С. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
7. Шлыков В. В. Комплексное обеспечение экономической безопасности предприятия. Санкт-Петербург: Алтея, 1999. 315 с.
8. Белоусова І. А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства: монографія. Київ: Дорадо-Друк, 2010. 432 с.
9. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.
10. Харламова А. Инвестиционная безопасность как компонента экономической безопасности Украины. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Економіка*. 2013. № 144. URL: <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/articles/2013/144/18.pdf>
11. Фіщенко О. М. Формування інвестиційної стратегії на промислових підприємствах. *Науковий вісник ДонНТУ. Серія «Економіка та право»*. 2012. № 144. URL: <http://masters.donntu.org/2012/iem/slashchina/library/3.pdf>

References

1. Kyrylenko, V. I. (2003) The role and place of investment in ensuring economic security and economic growth. *Produktyvni syly i rehionalna ekonomika*: collection of scientific works: in 2 parts. Kyiv: RVPS Ukrayiny, part 1, pp. 61–66.
2. Kyrylenko, V. I. (2005) Investment policy as a factor for ensuring economic security. *Ekonomika ta pidpryemnytstvo*: collection of sci. works of young scientists and graduate students, vol. 14. Kyiv: KNEU, pp. 23–34.
3. Martynyuk, V. P. (2013) Evaluation of the state of national economy on the basis of integral indicator of economic security of the state. *Ekonomika, menedzhment, pidpryemnytstvo*, No. 25 (I), pp. 179–188.
4. Shvab, L. I. (2007) Economics of an enterprise. Kyiv: Karavela, 584 p.
5. Benediktov, M. A. (2010) Economic security of industrial enterprise (organizational-methodical aspect). *Konsultant direktora*, No. 2, pp. 7–13.
6. Yepifanov, A. O., Plastun, O. L., Dombrovsky, V. S. (2009) Financial security of enterprises and banking institutions: monograph. Sumy: DVNZ "UABS NBU", 295 p.
7. Shlykov, V. V. (1999) Comprehensive provision of enterprise economic security. St-Petersburg: Alteya, 315 p.
8. Belousova, I. A. (2010) Management accounting as information component of economic security system of an enterprise: monograph. Kyiv: Dorado-Druk, 432 p.
9. Ivanilov, O. S. (2009) Enterprise economy. Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury, 728 p.
10. Kharlamova, A. (2013) Investment security as a component of economic security of Ukraine. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, No. 144. URL: <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/Articles/2013/144/18.pdf>
11. Fishchenko, O. M. (2012) Formation of investment strategy at industrial enterprises. *Naukovyi visnyk DonNTU. Seriiia «Ekonomika ta pravo»*, No. 144. URL: <http://masters.donntu.org/2012/iem/slashchina/library/3.pdf>

O. V Kolomytseva
N. V. Andrushkevych

**DEVELOPMENT OF INVESTMENT STRATEGY IN THE CONTEXT OF ENSURING
ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY**

Global changes in modern economic conditions raise the pressing issue of ensuring economic security not only at macro- and meso-level, but also at the level of enterprises of various types of economic activities. Crisis events at the market for goods and services, increasing competition among enterprises, expansion of risks' and threats' range – all this requires from enterprises to create and apply an adaptive investment strategy in order to ensure their economic security. The achievement of an appropriate level of economic security by enterprises in aggressive economic environment is necessary not just to ensure their economic growth, but also as a condition for their future existence. In the article the essential characteristics of "economic security" concept are analyzed and the authors' definition of it is formulated. The problems of ensuring investment security as a defining functional component of economic security are investigated. The factors influencing the level of investment security of an enterprise are analyzed. The approach to the definition of the main stages of the process of formation and implementation of investment strategy, the strict observance of which ensures the provision of enterprise economic security, is offered.

Key words: economic security, investment security, factors of investment security, investment strategy, stages of investment strategy.